

พรทิพย์ คำรงปัทมา 2552: การประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อศึกษาพื้นที่เสี่ยงและเฝ้าระวัง
การฆ่าตัวตาย ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์สิริกร กาญจนสุนทร, วท.ม. 177 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ การจัดทำฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ และเชิงอธิบาย พื้นที่เสี่ยงและเฝ้า
ระวังการฆ่าตัวตายด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การ ศึกษาพื้นที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายทั้งประเทศไทย และการศึกษา
พื้นที่เฝ้าระวังการฆ่าตัวตายศึกษาโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้ฆ่าตัวตายสูงสุด ข้อมูลที่ใช้ คือ
แผนที่ขอบเขตการปกครองระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล พ.ศ. 2549 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ และ
ข้อมูลการฆ่าตัวตาย พ.ศ. 2546 - 2550 จากการประมวลผลใบมรณบัตร โดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวง
สาธารณสุข

ผลการวิจัย พบว่า ระหว่าง พ.ศ. 2546-2550 มีผู้ฆ่าตัวตาย จำนวนทั้งสิ้น 20,091 คน อัตราส่วนเพศชาย
มากกว่าเพศหญิง 3:1 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 40.51) รองลงมา มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 39.14) ส่วนมาก
มีอายุระหว่าง 30-39 ปี (ร้อยละ 25.88) รองลงมา มีอายุระหว่าง 20-29 ปี (ร้อยละ 22.18) ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ
35.47) รองลงมา มีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 33.92) อัตราการฆ่าตัวตายต่อแสนประชากร ของทั้ง 5 ปี คือ 7.13 6.93
6.31 5.77 และ 5.95 ตามลำดับ จังหวัดที่มีการฆ่าตัวตาย และภูมิสำเนาของผู้ที่ฆ่าตัวตายมีพื้นที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย
เหมือนกัน ได้แก่ จังหวัดลำพูน เชียงใหม่ และเชียงราย การเฝ้าระวังการฆ่าตัวตายในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีผู้ฆ่า
ตัวตาย จำนวนทั้งสิ้น 1,431 คน อัตราส่วนเพศชายมากกว่าเพศหญิง 4:1 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 41.0)
รองลงมา มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 35.15) ส่วนมากมีอายุระหว่าง 30-39 ปี (ร้อยละ 25.59) รองลงมา มีอายุระหว่าง 40 -
49 ปี (ร้อยละ 24.76) ผู้ฆ่าตัวตายส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 54.79) รองลงมา มีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ
20.61) เดือนที่เกิดการฆ่าตัวตายสูงสุด คือ เดือนมิถุนายน (ร้อยละ 10.41) รองลงมา คือ เดือนสิงหาคม (ร้อยละ
10.20) อัตราการฆ่าตัวตายตามภูมิสำเนาของผู้ที่ฆ่าตัวตายในจังหวัดเชียงใหม่ระหว่าง พ.ศ. 2546 -2550 เท่ากับ 21.44
18.95 17.45 15.09 และ 14.42 ตามลำดับ อำเภอที่เกิดการฆ่าตัวตายบ่อยครั้ง ในช่วง 5 ปี 5 ลำดับแรก ได้แก่ อำเภอเมือง
เชียงใหม่ อำเภอฝาง อำเภอสันกำแพง อำเภอดอยสะเก็ด และอำเภอแม่แตง ตำบลที่เกิดการฆ่าตัวตายบ่อยครั้ง มี 1
ตำบล คือ ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ

จากผลการวิจัยข้างต้น จึงมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มพื้นที่ในการศึกษาข้อมูลเชิงลึกระดับตำบลใน
จังหวัดอื่นๆ ย้อนหลัง 5-10 ปีและควรทำวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อค้นหาปัจจัยเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการฆ่าตัวตาย
ในพื้นที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายบ่อยครั้ง เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของการเกิดการฆ่าตัวตาย และใช้เป็นข้อมูลในการเฝ้า
ระวังการเกิดการฆ่าตัวตายในพื้นที่นั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Porntip Dumrongpattama 2009: The Application of Geographic Information System in the Study of Suicide Risk and Surveillance Areas. Master of Arts (Social Development), Major Field: Social Development, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Associate Professor Sirikorn Kanjanasuntorn, M.Sc. 177 pages.

The purpose of this research was three folds. Firstly, it aimed to construct the database consisting of both spatial and attribute data for the areas of suicide risk and surveillance by applying the geographic information system, secondly, to study Thailand's suicide risk areas, and thirdly, to study the suicide surveillance area particularly in Changwat Chiang Mai which had the highest number of people who committed suicide. The data were derived from the National Statistical Office's 2007 base map showing provincial, district and sub-district boundaries, and suicide data from death certificates processed by the Bureau of Policy and Strategy of the Ministry of Public Health for the years 2003 to 2007.

Research findings indicated that from 2003 to 2007 there were 20,091 people who committed suicide, more males than females of the ratio 3:1; living as a couple (40.51%), followed by single person (39.14%); mostly 30-39 years of age followed by 20-29 years of age; worked as employees (35.47%) followed by engaging in agriculture (33.92%); suicide rates per 100,000 population were between 2003-2007 were 7.13%, 6.93%, 6.31%, 5.77%, and 5.95%, respectively. The provinces that people committed suicides and their domicile had the same suicide risk area were Lamphun, Chiang Mai, and Chiang Rai. Suicide surveillance in Chiang Mai revealed 1,431 cases; more males than females of the ratio 4:1; most of the people who committed suicide lived as a couple (41.02) followed by single person (35.15%); mostly 30-39 years of age followed by 40-49 years old. Most of those who committed suicide in Chiang Mai were engaged as employees (54.79%) followed by engaging in agriculture (20.61%). The months with the highest number of suicide were June (10.41) followed closely by August (10.20%). Suicide rates for 2003-2007 classified by their domicile were 21.44, 18.95, 17.45, 15.09, and 14.42, respectively. The five districts with the highest numbers of suicide in the five year period were Amphoe Mueang Chiang Mai, Amphoe Phang, Amphoe San Kam Phaeng, Amphoe Doi Sa Ket, Amphoe Mae Taeng, respectively. The sub-district with the highest numbers of suicide was Tambon Si Dong Yen in Amphoe Chai Prakan.

From the research findings mentioned above it is therefore recommended that in-depth analysis at the sub-district level covering the past five to ten years should be undertaken. Also, a quantitative research of other suicide risk factors in areas with high suicide risk should be done to uncover the causes of suicide so that the findings could be utilized for suicide surveillance in those areas more effectively.